

Participis passats

31/5/80

La conjugació verbal catalana ofereix segurament més casos d'irregularitat en la forma dita del participi passat que no pas la del castellà. Ens referim, és clar, als verbs del segon i tercer grup, perquè, tal com és ben sabut, els únics verbs irregulars del primer són, en català, anar i estar i, en castellà, «estar». Podem observar, així, que la immensa majoria de verbs castellans que no són del primer grup fan el participi passat en -ido i que a aquesta terminació no solament corresponen formes del català del mateix temps acabades en -it, que és la terminació més usual, sinó també d'altres que acaben en -ut i en s (-es, -ès, -os, -òs, -òs).

Així, tenim en català moltes formes de participi passat acabades en -it, no solament del tercer grup, com servit, patit, florit, aclarit, etc., sinó també del segon, com escrit, inscrit, cuit o dit. Però a formes del castellà com «vendido», «movido», «debido» o «conocido» corresponen, en català, venut (no «vengut»), mogut, degut i conegut, i a formes com «entendido», «encendido» «admitido», «infundido» o «incluído» corresponen entès, encès, admès, inclòs i confós. Si es parteix, aleshores, tal com es fa sovint en la pràctica de l'idioma, del model del castellà, perquè es té mentalment present aquest model o perquè es tradueix, especialment quan es fa empès per la pressa, s'esdevé sovint que alguns d'aquests participis acabats en -ut o bé en s són substituïts per formes calcades d'aquests models, acabades en -it: «convivit», «debatit», «interrompit», «emitit», «refundit» o «incluït» usades per conviscut, debatut, «interromput», emès, refós i inclòs, que són les formes correctes.

Aquest cas, però, ha estat comentat prou sovint i totes les gramàtiques de tipus pràctic se'n fan ressò: en realitat es tracta — llevat de «convivit» per conviscut — d'un aspecte parcial d'una incorrecció més general que afecta gairebé tota la conjugació d'aquests verbs. En canvi, no ha estat tan advertida la incorrecció consistent a usar unes formes indegudes de participi en -ut, que algú comet perquè aplica quan no escau la correspondència existent entre «perdido», «vencido», «temido», etc., i perdut, vençut, temut, etc. I així podem sentir a vegades formes de participi com «cometut», «prometut», «comprometut», «empenyut», «respongut», «remetut», «transmetut», etc., en lloc de comès, promès, compromès, empès, respost, remès, transmès. Per exemple: «Han cometut un greu error» en lloc de Han comès un greu error (exemple sentit no fa gaire en una emissió radifònica).